Gedeeld denkkader BOA

De gedeelde ambitie

Het idee voor BOA ontstond vanuit een brede maatschappelijke ambitie: zorgen dat elk kind in Vlaanderen **kansrijk kan opgroeien**.

‘Maar kansrijk opgroeien staat toch niet in het decreet?’ horen we je nu denken. Dat klopt: ‘kansrijk opgroeien’ is de bredere maatschappelijke ambitie, waar ook heel wat andere vormen van dienstverlening of beleid aan bijdragen. Dat kansrijk opgroeien wordt in de context van BOA nog verder vertaald en hertaald naar subdoelen, specifiek voor BOA. Die beschrijven we hieronder verder.

De maatschappelijke transitie die noodzakelijk is om de ambitie te realiseren

BOA raakt aan het recht van ouders op werk of opleiding, het recht van ouders op ondersteuning bij de opvoeding en zorg van kinderen, het recht van kinderen op rust, spel en ontplooiing, en het recht van kinderen op bescherming. Bovendien wil BOA ook gelijke kansen bevorderen en sociale cohesie verhogen. De uitdaging bestaat er echter in om die rechten niet alleen afzonderlijk te realiseren in aparte kokers of apart aanbod. **Wanneer buitenschoolse opvang en activiteiten goed georganiseerd en op elkaar afgestemd zijn, ontstaat er meer evenwicht tussen werk, gezin en de leefwereld van kinderen.**

De impact van BOA: op welke manier draagt BOA bij aan die transitie?

Deze impact volgt logisch uit de ambitie en de beoogde transitie. Voor ouders betekent een sterk BOA-aanbod dat **werk of opleiding beter combineerbaar wordt met het gezinsleven**. Een toegankelijk en betrouwbaar aanbod van opvang en activiteiten maakt het mogelijk om beter tegemoet te komen aan de noden en interesses van hun kinderen.

Voor kinderen betekent het dat ze **meer kansen krijgen om hun vrije tijd betekenisvol vorm te geven**. Een gevarieerd aanbod laat hen spelen, talenten ontdekken en andere kinderen ontmoeten. Tegelijk geldt het perspectief en hun noden steeds maar als kompas bij het maken van (beleids)keuzes.

Tot slot maakt een goed afgestemd en geregisseerd verhaal het ook mogelijk om breder en gerichter aanbod te voorzien, zodat ook **kinderen en gezinnen in kwetsbare situaties**, of kinderen met specifieke (zorg) behoeften, de positieve impact ervaren. Anders gezegd: een goed BOA-verhaal maakt van de **opvanggarantie een gedeelde verantwoordelijkheid**.

Verschillende perspectieven binnen BOA en een lokaal samenwerkingsverband

Wie moet die impact dan realiseren? Binnen BOA komen heel wat verschillende perspectieven samen. Het lokaal samenwerkingsverband levert de plekken om deze perspectieven binnen te rijden en een volwaardige plek te geven in beleidsprocessen.

Door deze verschillende perspectieven samen te brengen, ontstaat een beter beeld van wat nodig is om een rijk, kwaliteitsvol en toegankelijk aanbod te realiseren.

Strategieën voor lokale samenwerking: wat moeten we doen om die impact te realiseren?

Hoe kan je nu vanuit jouw lokale BOA-context die impact gaan realiseren? Want we leggen de ambitie behoorlijk hoog. Wel, daarvoor schuiven we acht strategieën naar voor.

1. **Blijf verschillende perspectieven binnenbrengen**. Door actief ruimte te maken voor diverse stemmen – ook stemmen die minder vanzelfsprekend gehoord worden – kunnen beleidskeuzes beter aansluiten bij de noden van kinderen en gezinnen.
2. **Informeer stakeholders (inclusief gezinnen en kinderen)** over het aanbod, over gemaakte keuzes en over hun rechten.
3. **Regisseer het BOA-aanbod**. Lokale besturen kunnen partners samenbrengen, samenwerking stimuleren en mee richting geven aan het lokale BOA-beleid.
4. **Organiseer en bied een afgestemd aanbod aan.** Door opvang en activiteiten beter op elkaar af te stemmen, ontstaat een gevarieerd en toegankelijk aanbod.
5. **Verbind en versterk** partners en expertises en laat zo de samenwerking verder **groeien**.
6. Creëer **ruimte voor vernieuwing en experiment**. Durf proberen en falen en leer daaruit. Want de bestaande oplossingen bieden lang niet altijd de juiste antwoorden op veranderende noden.
7. **(Signa)leer** van en bij elkaar als partners. Leer van de ervaringen van anderen, zowel in je eigen samenwerkingsverband als bij andere BOA-praktijken. Maak ook ruimte om signalen met elkaar te delen en samen op zoek te gaan naar antwoorden of mogelijke oplossingen.
8. **Evalueer, monitor en stuur bij.** Blijf kritisch voor je eigen werking en voor het samenwerkingsverband en durf bij te sturen waar nodig.

Perspectieven binnen BOA

Binnen BOA werken verschillende partners samen rond buitenschoolse opvang en activiteiten. In die samenwerking komen ook verschillende perspectieven samen. Elk perspectief vertrekt vanuit eigen noden, ervaringen en verantwoordelijkheden. Door deze perspectieven samen te brengen, ontstaat een rijker beeld van wat nodig is om een sterk en toegankelijk aanbod voor kinderen en gezinnen te realiseren.

De spinnenkop visualiseert deze verschillende perspectieven. Ze helpen om lokale keuzes en samenwerking te bekijken vanuit meerdere invalshoeken.

Kinderen centraal

Het perspectief van kinderen vormt het uitgangspunt binnen BOA. Hun leefwereld, interesses en noden zijn een belangrijk kompas bij het vormgeven van opvang en vrijetijdsactiviteiten. Door kinderen inspraak te geven en hun ervaringen te betrekken, kan het aanbod beter aansluiten bij wat zij belangrijk vinden in hun vrije tijd.

Ouders en gezinnen

Voor ouders is het belangrijk dat werk of opleiding, gezinsleven en de vrije tijd van kinderen combineerbaar zijn. Een toegankelijk en betrouwbaar aanbod van opvang en activiteiten ondersteunt gezinnen in het combineren van een gezin met werk en/of een opleiding, helpt hen tegemoet te komen aan de noden en interesses van hun kinderen. Ook zij vormen met andere woorden een belangrijke partner in de BOA-context.

Organisatoren buitenschoolse kinderopvang

Organisaties die buitenschoolse opvang aanbieden zorgen voor een veilige en kwaliteitsvolle opvangomgeving voor kinderen voor en na school of tijdens schoolvrije momenten.

Vrijetijdsorganisatoren

Jeugd-, sport-, cultuur- en andere vrijetijdsorganisaties bieden kinderen kansen om te spelen, talenten te ontdekken en andere kinderen te ontmoeten.

Onderwijs

Scholen staan dicht bij kinderen en gezinnen en vormen vaak een schakel tussen opvang, vrije tijd en het dagelijkse leven van kinderen.

Lokaal bestuur

Het lokaal bestuur speelt een rol in het samenbrengen van partners, het afstemmen van het aanbod en het maken van lokale keuzes. Vanuit de regierol kan het lokale bestuur samenwerking versterken, noden signaleren en het beleid rond buitenschoolse opvang en activiteiten mee vormgeven.

Door deze verschillende perspectieven samen te brengen, kunnen lokale partners werken aan een aanbod dat beter aansluit bij de noden van kinderen en gezinnen en zo bijdraagt aan kansrijk opgroeien voor alle kinderen.

Strategieën van het lokaal samenwerkingsverband BOA

Om de ambities van BOA waar te maken, is samenwerking tussen lokale partners essentieel. De onderstaande strategieën beschrijven verschillende manieren waarop lokale besturen en partners kunnen bijdragen aan een sterk en toegankelijk aanbod van buitenschoolse opvang en activiteiten.

Blijvend binnenbrengen van verschillende perspectieven

Een sterk BOA-netwerk houdt rekening met verschillende perspectieven, zoals die van kinderen, ouders, organisaties en andere partners. Door bewust ruimte te maken voor verschillende stemmen – ook stemmen die minder evident zijn om binnen te brengen en te horen – kunnen beleidskeuzes beter aansluiten bij de noden van alle kinderen en gezinnen.

Regisseren

Het lokaal bestuur heeft een belangrijke rol in het samenbrengen van partners en het richting geven aan de lokale samenwerking.

Aanbieden en organiseren

Binnen BOA zorgen verschillende organisaties voor een concreet aanbod van opvang en activiteiten. Door dit aanbod te organiseren en op elkaar af te stemmen, kunnen kinderen en gezinnen rekenen op een gevarieerd, toegankelijk en kwaliteitsvol aanbod.

Verbinden en versterken

Samenwerking tussen partners is essentieel om een sterk lokaal aanbod te realiseren. Door organisaties met elkaar te verbinden en elkaars expertise te versterken kunnen nieuwe kansen ontstaan en kunnen partners elkaar ondersteunen.

Vernieuwen en experimenteren

Lokale contexten en noden veranderen voortdurend. Door ruimte te maken voor experiment en nieuwe ideeën kunnen partners samen ontdekken wat werkt, kansen zien en benutten en nieuwe praktijken ontwikkelen die beter aansluiten bij kinderen en gezinnen.

Informeren

Binnen het BOA-netwerk is het belangrijk dat partners elkaar goed informeren over hun aanbod, plannen, ervaringen en signalen. Door informatie te delen ontstaat een beter overzicht van wat er lokaal gebeurt en kunnen partners hun werking beter op elkaar afstemmen.

Signaleren

Partners die met kinderen en gezinnen werken hebben vaak een goed zicht op noden, drempels en kansen. Door deze signalen te delen binnen het netwerk kunnen de verschillende partners beter inspelen op deze noden en wat er leeft.

Evalueren en bijsturen

Het aanbod en de samenwerking rond BOA ontwikkelen zich voortdurend. Door regelmatig te evalueren wat goed werkt en waar verbetering mogelijk is, kunnen partners hun aanpak blijven versterken.

Beleid monitoren en bijsturen

Naast de dagelijkse praktijk is het ook belangrijk om op beleidsniveau te volgen hoe BOA zich ontwikkelt. Door inzichten, gegevens en ervaringen samen te brengen kan het lokale beleid gericht bijgestuurd worden.